Velkommen til o-løp på Kvennehausmonen på Østre Mollestad.

Birkenes idrettslag retter en stor takk til vertskapet på gårdsnr. 36, bruksnr. 2, Caroline Mollestad Jerdal og Steinar Jerdal, for en entusiastisk og imøtekommende mottakelse.

«Det blir stas å få besøk av så mange», var svaret på o-gruppas henvendelse.

Litt lokalhistorie.

Vi befinner oss på historisk grunn her på Mollestad. Navnet Mollestad stammer mest sannsynlig fra vikingtida eller kanskje enda tidligere. Det er gjort flere gravfunn, og mange gjenstander fra Mollestad er nå å finne på Universitetets oldsakssamling.

Topdalselva deler Mollestadgrenda i to. Før broene kom, den eldste i 1912, var det ferje over elva. Priseksempler fra 1897:

En person, 7 øre.

Vogn med to hester og en person, 50 øre.

De på Vestre Mollestad, på motsatt side av elva, kan skryte av både Mollestadeika, Lars Helge Birkeland og årlig besøk av mange hundre mer eller mindre lettløpte utgaver av gubbeløpere. *(**Det kan du også bli siste søndag i oktober!** Se www.svalandsgubben.com).*

På Østre hadde de derimot skole, telefonsentral, skomakerverksted (som fortsatt er intakt), snekkerverksted, eske- og leketøyfabrikk og Ydderdalens første melkerute som i virkeligheten var den spede begynnelsen på mer kjente «Birkeland busser».

Skolen som ble bygget i 1902, ble plassert her delvis etter påtrykk fra de største skatteyterne som bodde nettopp på Mollestad!

(Dagens løypelegger gikk alle sine sju år på folkeskolen på Mollestad).

Telefonsentralen ble oppretta helt sist på 1800-tallet, mest av hensyn til den viktige tømmerfløtinga i Topdalselva. I bygdeboka «Arv og vekst» av Kristian Dolven kan vi lese at så seint som i 1975 *«...hadde Birkeland sentral 324 abonnenter, og til Kristiansand sokner 82. Om en tid vil det bli automattelefon, så en ved fjernvalg vil kunne få forbindelse med hele verden på ganske kort tid»*.**(!)**

På Østre Mollestad finnes kanskje Birkenes' mest forseggjorte ***steingjerder***, noe alle dagens deltakere nødvendigvis vil legge merke til. (OBS! Passér forsiktig, ikke riv ned!).

Sør for gårdene finnes en flott rennehave, altså to parallelle steingjerder, som kretturet ble ledet mellom når de skulle på utmarksbeite. Gjeting i skogen var vanlig helt til ut i 1950-åra. Men guttungene syntes det var kjedelig, og Osmund Mollestad (81) innrømmer at de moret seg med å gjøre fant; de jagde de tre flokkene sammen. Så fikk de voksne ekstraarbeid med å skille dyrene igjen.

Steingjerdene og vedlikeholdet av dem var svært viktig. Det kunne oppstå uenigheter og krangel. 30. august 1756 var det en rettsak om steingjerdebygging på Østre Mollestad!

Det aller første ***herredstyremøte*** i Birkenes fant sted på den midterste gården på Østre Mollestad. Det skjedde 20. februar 1838, etter at formannskapsloven var innført året før.

Han som regnes for å være den aller siste ***husmann*** i Birkenes, Ole Sørensen (1904-1996), hadde sin livslange virksomhet på Østre Mollestad. I 1946 ble Ole belønnet av gårdeieren Kristian Birkeland ved å overta gratis husmannsplassen Havane. I bygdesoga skriver Johan Tveite: *«Denne gesten bør ikkje gløymast!»*.

Samlingsplassen for dagens karuselløp er lagt til ***Kvennehausmonen***. Rett nordenfor renner ***Krogebekk*** som du må krysse for å komme til starten. I bekken var det to kverner. Bekken kommer fra ***Mollestadtjønna***. Det finnes en teori om at dens opprinnelige løp skulle havne i innsjøen ***Berse***, men at den ble lagt om nettopp for gi nok vann til drift av kvernene.

Dagens kart er fra 2015, men allerede i 1984 var det storløp med start på Østre Mollestad. Da arrangerte OK Sør og Birkenes idrettslag ***NM i nattorientering***. Noen av dagens poster faller nesten sammen med de første NM-postene.

(Det var for øvrig Helle Johansen som vant dameklassen foran Ragnhild Bratberg, og Øyvin Thon slo så vidt Sigurd Dæhli i H21A. Venndølen Tor Helge Hodne, som nå har gjort birkenesing av seg, tok sølv i H17-18).

Om dagens løp.

Kartet er som nevnt fra 2015 og er i målestokk 1:7500 for alle klasser. Ekvidistansen er 5m.

Terrenget er middels kupert med hovedsakelig granskog med innslag av tettere partier med blandingsskog. Stier og traktorveier er til dels lite brukt og kan være noe tilgrodd.

På et parti nær starten har det vært tynningshogst i vinter, og der ligger en del hogstavfall på bakken. Til gjengjeld er sikten ganske god, også i grønne områder.

En nokså hard vinter har ellers etterlatt seg en del toppebrekk og nedbøyde busker og trær.

Avstanden til start er ca 200m, merka med rød/hvite band. Fra tidsstarten til startpost er det også merka rødt/hvitt, ca 50m.

Ha en god tur og en fin dag!

Hilsen løypeleggeren.